

*Ministarstvo uređenja prostora
i zaštite životne sredine*

OVA
ZEMLJA
NAM JE DOM

MOJ GRAD BEZ AUTOMOBILA

22. SEPTEMBAR

PUTUJ PAMETNIJE, ŽIVI BOLJE

U Evropi je “Dan bez automobila” prvi put organizovan 1999.god.Ovaj dan se tradicionalno obilježava svakog 22. septembra u više od 1.000 gradova Evrope.Glavni cilj obilježavanja ovog datuma je jačanje svijesti javnosti o ozbiljnom narušavanju životne sredine uzrokovanim prekomjerenim korišćenjem automobila,kao i podsticanje povratka pješaka, biciklista i javnog prevoza u gradsko središte. Riječ je o inicijativi Evropske unije kojom se promoviše održiv prevoz u gradovima,te podiže svijest građana o koristi za zdravu okolinu i kvalitet života.

- Na posao krenite pješice, na biciklu, javnim prevozom ili organizujte car sharing (putovanje više osoba na zajedničkom pravcu), time ćete učiniti zaista mnogo za mjesto u kojem živite, za svoje sugrađane i za sebe.
- Redovno servisirajte automobile, jer ispravan automobil stvara manje zagađenja.
- Na semaforima, prilikom čekanja na zeleno svjetlo, ugasite svoje automobile tako da bi se smanjila potrošnja i emisija CO₂.
- Na osnovu mnogobrojnih istraživanja glavni “krivac” za globalno zagrijavanje je rast ugljen-dioksida u atmosferi – 21% ovog gasa potiče upravo od motornog saobraćaja.

Koliki je uticaj saobraćaja na zagađenje vazduha? Istraživanja pokazuju da se, u većini gradova, taj uticaj kreće između 40 i 50%, što znači da je za polovinu od ukupnih izvora emisije „krivac” - saobraćaj.

GLAVNI ZAGAĐIVAČI VAZDUHA IZ SAOBRAĆAJA SU:

- UGLJEN MONOKSID
- BENZEN
- AZOT DIOKSID
- FORMALDEHID
- TOKSIČNI METALI, npr. OLOVO
- POLICIKLIČNI AROMATIČNI UGLJOVODONICI

Danom bez svog automobila činite mnogo:

Za čistoću vazduha i životne sredine u kojoj živite, jer saobraćajni promet izaziva više od 40 % zagađivanja atmosfere, a u urbanim je sredinama i glavni izvor zagađivanja vazduha koji udišete. Automobili stvaraju ogromnu emisiju štetnih gasova, koji dugoročno i globalno uzrokuju pojavu efekta „staklene bašte“ i kisjelih kiša, i direktno ugrožavaju zdravlje svih ljudi koji žive u gradovima, a posebno djece i starijih, kao i onih koji već imaju zdravstvenih problema (pr. srčanih bolesnika i astmatičara). Takođe, emisija štetnih gasova ne utiče štetno samo na zdravlje građana, već i na vegetaciju. Npr. kisjele kiše, koje nastaju kao posljedica emisije štetnih gasova iz prometnih sredstava, uništavaju vegetaciju u parkovima, zelenim površinama i obližnjim šumama, a takođe uzrokuju oštećenja na gradskim fasadama, spomenicima i istorijskim građevinama.

Za kvalitet i sigurnost života u gradu, jer je automobila sve više. Gradovi postaju pretijesni za automobile, posebno tokom radnih dana, pa im treba sve više prostora, sve više ulica i sve više parkirališta. Postojeće javne površine stoga su, umjesto za građane, rezervirane za automobile, a preostale površine i prostori, na kojima bi se mogli urediti parkovi, travnjaci i terase, izgraditi sportska i dječja igrališta, pretvaraju se u parkirališta za automobile. Osim što automobili zauzimaju sve više prostora, zbog njihove brojnosti i, naravno, nepažljivih vozača, sve je više saobraćajnih nesreća. Smanjenjem broja automobila na ulicama ne samo da bi se mogao smanjiti i broj nesreća, nego bi se povećao i prostor za kretanje pješaka i biciklista, od kojih mnogi stradaju upravo zbog gustoće saobraćaja i nedovoljno prostora za sigurno kretanje i vožnju biciklom.

Za svoje vlastito zdravlje i kondiciju, jer ćete nezdravo sjedenje u automobilu zamijeniti zdravim fizičkim kretanjem, pješaćenjem ili vožnjom na biciklu. Sjedenje predstavlja najneprirodniji i najnezdraviji položaj ljudskog tijela- ono šteti cijelom našem organizmu. Odlučite li se da svakodnevno na posao umjesto autom odlazite pješice ili na biciklu, a posebno ako to činite žustrijim tempom, uraditi ćete zaista puno za svoju fizičku i psihičku kondiciju, kao i vaše zdravlje.

OVA
ZEMLJA
NAM JE DOM

22. SEPTEMBAR
DAN BEZ AUTOMOBILA

PUTUJ PAMETNIJE, ŽIVI BOLJE

EVROPSKA
NEDJELJA MOBILNOSTI

